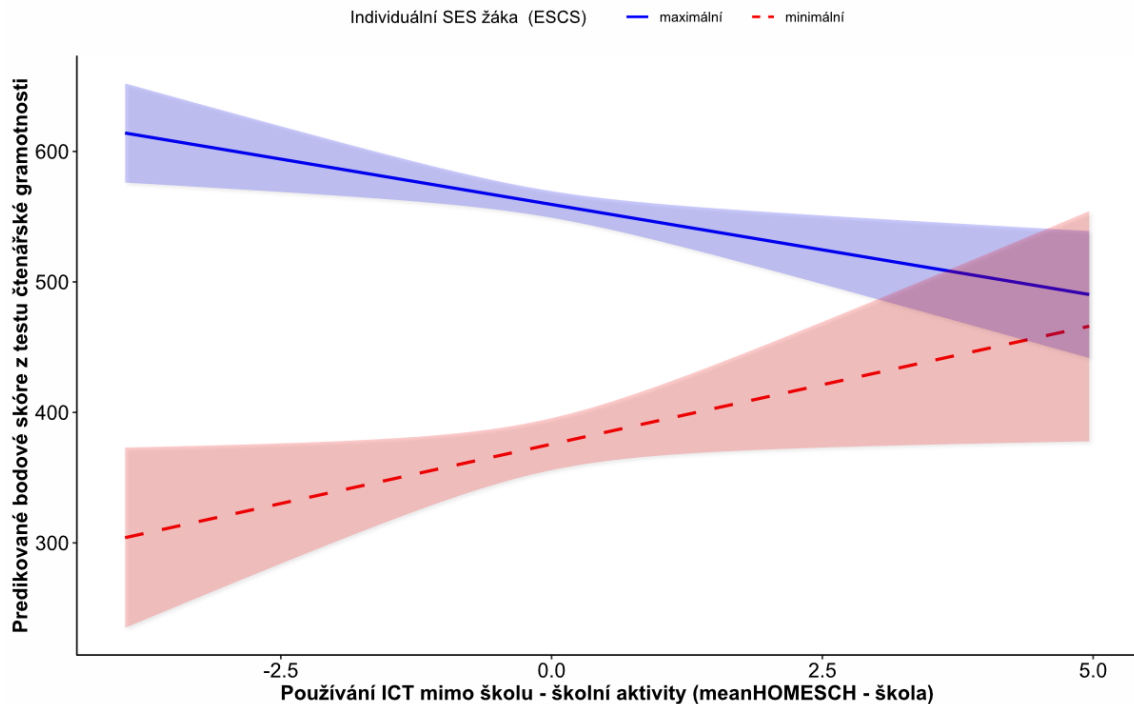

Prakticky stejný vztah vyšel u indexu HOMESH, který měří, do jaké míry žáci používají ICT doma při výuce.

GRAF 101 | Vliv používání ICT mimo školu (škola) s rozdílným SES na výsledné skóre z testu čtenářské gramotnosti

Poznámka: Vytvořeno v jazyce R, balíček pro vizualizaci interakčních efektů „interactions“.

Pokud bychom měli shrnout výsledky všech analýz v oblasti ICT, nelze říci, že by za všech okolností mělo používání ICT buď pozitivní, nebo negativní vliv na výsledky žáků. Záleží na mnoha faktorech, které podmiňují výsledek používání ICT. Zejména se jedná o klima třídy, přizpůsobení výuky učitelem a SES. A nejen to, záleží také na tom, jak moc času žáci tráví používáním ICT, ať už při výuce, nebo doma. Zde platí pomyslná zlatá střední cesta. ICT nástroje mohou být vhodným doplňkem pro učitele při výuce. Jsou zde ale rizika. Jak ukazuje současná situace ohledně covidu-19, vliv distanční on-line výuky se negativně projevuje na děti ze sociálně slabších rodin. To je hlavně dáno nedostatečným vybavením a negativním vlivem rodinného prostředí. Nemusí se nutně jednat o to, že by on-line výuka byla za všech okolností špatná. Někteří odborníci zmiňují, že distanční výuka může být pozitivní pro žáky s určitým psychologickým profilem (např. introverti). Šetření PISA 2018 logicky nemůže přinést odpovědi na tyto aktuální otázky, ale výsledky naznačují, že pro pozitivní efekt použití ICT ve výuce je potřeba splnit několik podmínek. V opačném případě není vhodné ICT nadměrně využívat.

4.3 Internetová gramotnost a SES

Specifickou problematikou v tématu využívání ICT je internetová gramotnost současné generace žáků, jejíž potenciální důsledky nabývají na důležitosti s tím, jak dochází k rozvoji ICT nástrojů a platform, jak se rozšiřuje dostupnost internetového připojení a jak stále více činností probíhá v on-line prostředí. Ruku v ruce s výhodami on-line prostředí jdou i hrozby podléhání falešným informacím, ztráty osobních a citlivých údajů apod., k jejichž šíření je, bohužel, internetové prostředí velmi vhodné. Žáci se také stále častěji setkávají se zkreslenými informacemi vlivem využívání pokročilých algoritmů pro přizpůsobování obsahu jak vyhledávači, tak sociálními sítěmi a dalšími on-line platformami. Z toho důvodu se výuka ICT gramotnosti čím dál více zaměřuje i na práci s informacemi získanými v on-line prostředí, tedy dochází k rozvoji výuky mediální gramotnosti ve vztahu k on-line prostředí, jakým způsobem rozpoznávat relevantnost informací, jak informace ověřovat a jakým způsobem odhalovat podvodné nabídky. Jelikož neočekáváme zvláštní vztah mezi schopností žáků v získávání informací z on-line prostředí a práce s nimi na jedné straně a rozvojem čtenářské gramotnosti na straně druhé, uvedeny jsou pouze některé deskriptory dat z šetření PISA 2018, které však nejsou stavěny proti skóre čtenářské (ani žádné jiné) gramotnosti.